Minuloročný účet za škody: 50 mil. eur

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora /SPPK/ spočítala výšku minuloročných škôd na poľnohospodárskych plodinách, ktoré zničilo extrémne počasie a premnožená zver. Celkový účet za minuloročné škody je takmer 50 mil. eur. Straty sa týkajú viac ako desatiny výmery poľnohospodárskej pôdy. V skutočnosti však boli vlani škody na úrode ešte vyššie, keďže SPPK mapovala straty len na plodinách, ktoré pestujú jej členovia.

Extréme sucho striedali intenzívne zrážky, ľadovec či jarný prízemný mráz. Do toho sa počas minulého roka do úrody opäť intenzívne zahryzli premnožené hraboše a poľovná zver. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora spočítala škody na úrode len v prípade jej členov na úrovni takmer 50 mil. eur /presne 48,955 mil. eur/.

Vlani poľnohospodárov takmer vo všetkých regiónoch najviac skúšalo **sucho**, ktoré zničilo úrodu na 104 tis. ha za 22,5 mil. eur. Utrpela najmä pšenica ozimná, repka a kukurica.

Mrazy zasiahli najmä ovocné sady, repku ozimnú, pšenicu ozimnú a jahody. Celková odhadovaná škoda dosiahla výšku 13 mil. eur. Mrazy spálili úrodu na 76,6 tis. hektároch.

Premnožená poľovná zver poškodila 60 tisíc hektárov poľnohospodárskej pôdy s celkovou odhadovanou škodou 9,2 milióna eur. Tento typ škody nám nahlásili takmer všetky regióny. Najviac postihnutou plodinou bola kukurica, po nej nasleduje repka ozimná a pšenica ozimná.

Hraboše poškodzovali porasty najmä na západnom Slovensku, v oblasti Turca, Liptova a na južnom Zemplíne. Najväčšie straty boli na pšenici ozimnej, po nej nasledovala repka ozimná, cukrová repa a jačmeň jarný. Postihnutých bolo 20 tisíc hektárov s celkovou odhadovanou škodou 2,7 milióna eur.

Ľadovec zničil najmä repku a kukuricu. Škody sú vo výške 880 tisíc eur na výmere 3000 ha.

Množstvo a kvalitu úrody vlani výrazne ovplyvňovali aj **intenzívne dažde.** Prišli na jar, na konci leta predlžovali žatvu a na jeseň zber jesenných plodín a zakladanie novej úrody. V niektorých oblastiach takúto situáciu nezažili 20 rokov. Celková odhadovaná výška škody je 675 tisíc eur, postihnutá výmera približne 3200 hektárov. Najviac utrpela kukurica, potom pšenica ozimná a repka ozimná.

Miliónové škody na úrode sa s pravidelnosťou opakujú už najmenej 5 rokov po sebe (napríklad suchá zima v rokoch 2016/2017, suchá jar a leto roku 2017, 2018, veľmi teplá jar a suché leto roku 2019). V roku 2019 sa straty vyšplhali na 56 mil. eur. Počasie či zver zničili plodiny až na 315 tis. ha pôdy. Aj tieto údaje sú z monitoringu SPPK.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora naďalej apeluje na riešenie následkov klimatických zmien, ktoré už každoročne nielenže znižujú produkciu, ale aj vysušujú krajinu a poškodzujú pôdu.

Kľúčové je zlepšovať zachytávanie vody v krajine pestovaním vhodných druhov/odrôd plodín a vhodnou „architektúrou“ krajiny, zriadiť systém na monitorovanie, vyhodnocovanie, kompenzáciu škôd vznikajúcich na poľnohospodárskych plodinách, vytvoriť systém riadenia rizík v poľnohospodárstve a cielene pripravovať Strategický plán pre roky 2021 – 2027.